

Joan fuster i la nostra decisió de futur

En el 50è aniversari de Nosaltres, els valencians i el 20è de la mort del seu autor, les organitzacions independentistes han endegat, al País Valencià, una campanya d'actes que, amb el lema "Nosaltres, els fusterians", vol ser un primer pas vers un projecte d'unitat política per la independència. LLUITA ha donat la paraula als impulsors de la iniciativa.

Els quatre ponents de la campanya "Nosaltres, els fusterians" abans de l'acte de presentació.

Fa 50 anys, en la "Introducció" a *Nosaltres, els valencians*, Joan Fuster confessava clarament la seva intenció a l'hora d'escriure-la: "Estic convençut que una obra com aquesta no pot ésser concebuda sinó des d'una decisió de futur".

Dos anys després, al pròleg a la segona edició, tornava sobre la mateixa qüestió en aquests termes:

Ara, l'obra torna a les llibreries i als lectors, idèntica a la seva primera sortida. I hi torna amb la seva virulència inicial, intacta. Perquè no ens hem pas d'enganyar: el cavall de batalla era, és i serà allò que, per emprar un eufemisme

viable, he anomenat "decisió de futur". És per ací que passa la frontera divisòria. A l'una banda, hi ha aquells qui afirmen que ja estem bé com estem, que vivim en el millor dels mons possibles, i que la "provincia" claudicada, la dimissió lingüística i les ficcions fòssils són ideals desitjables; a l'altra banda, els qui ens refusen a la vergonya d'una trista alienació nacional, els qui creiem que els valencians podem ésser un poble sa i coherent, els qui ansiem per al nostre país una plenitud nova.

És evident que, sota la censura de la dictadura franquista d'aquells anys, no es

podia ser més explícit en la concreció dels objectius de futur per al nostre país –per al País Valencià i per a tota la nació catalana– i Fuster n'era ben conscient. Per això emprava un "eufemisme viable": una "decisió de futur" dels qui "ansiem per al nostre país una plenitud nova". Quina era, en el projecte de Fuster, aquesta "plenitud"?

Superats formalment els temps de dictadura, l'any 1978 ja trobem un inici de concreció de la "plenitud" vindicada, en un article amb nom diàfan: "Països Catalans: entre el problema i el programa", publicat a *Nous horitzons*. Cal anotar que l'aspecte estrictament "nacional" –vull dir, de defini-

ció nacional del País Valencià com a part integrant de la nació catalana– ja estava clarament plantejat des dels primers escrits de Fuster. Tanmateix, pel que fa als objectius més concretament "polítics" hi havia una mancança, que Fuster comença a abordar amb intensitats diferents. Així, sobre la significació ideològica i de classe de l'emancipació nacional (catalana) dels valencians, escriu:

Quan don Santiago Carrillo es va permetre la frivolitat de dir que això dels "Països Catalans" era una trampa bancària de Barcelona, no solament va demostrar que no havia entès el problema –mai no l'entendrà–, sinó que ja havia abdicat la consigna de l'anàlisi concreta de la realitat concreta. Demano perdó si això sona a massa "leninista". Personalment, crec que el "problema nacional" dels valencians, en la seva complexitat, és un problema de classes: de lluita de classes.

Més enllà, doncs, de postular l'anàlisi concreta de la realitat concreta com a eina (leninista) de coneixement, en l'enfrontament dreta/esquerra aquest text deixa ben evident per quin cantó es decantava Fuster. Com aquest altre, de l'article "Països Catalans, 1978", publicat a *Serra d'Or*: "La lluita de classes i l'emancipació nacional dels valencians van pel mateix camí. I serà el camí d'uns Països Catalans conseqüents."

Sobre l'estructuració política dels Països Catalans, tornant a l'article inicial, després d'afirmar que la postulació dels Països Catalans molesta a les dues preautonomies (la de Barcelona de Tarradellas i la de València d'Albiñana) "fascinades pel poder central", diu: "Hi afegiré una altra remarca. Ningú, ni el més 'separatista', no postula uns 'Països Catalans' políticament articulats 'ara mateix'."

Observem en quina direcció apunta la postulació de l'articulació política dels "Països Catalans": "ni el més 'separatista'...". Això vol dir, sense dir-ho, que aquesta articulació va lligada a la postulació d'independència. O, si més no, que són els "separatistes" els qui la reclamen. De fet, en el pensament polític de Fuster –i en el pensament polític, *tout court*–, van unides la reclamació de l'estructuració

política dels Països Catalans i la vindicació de la independència.

Aquell "ara mateix" de Fuster era el 1978, vespres de "la imminent Constitució [espanyola] que totcristo votarà 'sí' [i que] prohibirà la federació de *comunidades autonómicas*". Tanmateix, malgrat la situació previsiblement –i de moment– adversa, acaba l'article amb una altra ferma i esperançada *decisió de futur*:

Si els "Països Catalans" no troben una encarnació política urgent, no per això deixaran de ser el que són. I no per això deixaran de ser el que haurien de ser. Quan un dia arribin a sentir-se igualment "catalans" un veí qualsevol de Xàtiva i de Palafrugell, d'Elx i de Manacor, de Lleida i d'Alacant, de Barcelona i de Beniopa, i etcètera, tal vegada hi haurà una batalla guanyada. Unes quantes "condicions objectives" perquè així sigui, hi són.

Potser és per tot això que, posteriorment, els més fidels deixebles i seguidors de Fuster ens plantejem el repte d'omplir de contingut explícit aquell eufemisme de la "decisió de futur". D'explícit contingut polític perquè, com bé va dir Fuster, "tota política que no fem nosaltres ens la faran contra nosaltres".

Nosaltres, els fusterians

El propassat 25 d'abril, les quatre organitzacions independentistes ERPV, MDT, PSAN i SI iniciarem, amb un acte esplèndid a l'edifici Octubre de València, un seguit d'homenatges a Joan Fuster, perquè:

Guia durant la seva intervenció en la presentació de la campanya.

El seu pensament és a la base de les nostres respectives organitzacions: compartim el marc nacional dels Països Catalans com l'àmbit de la nostra activitat política i l'objectiu de la independència per al conjunt de la nació catalana.

Així de clar i català. I moltes de les 150 persones assistents ens van preguntar si aquesta unitat al voltant de Fuster anirà més enllà. Dons bé, així és. Si més no, aquesta és la nostra intenció: anar impulsant i realitzant accions conjuntes (homenatges a Fuster, adhesió a la campanya "#novullpagar", solidaritat de classe treballadora contra ERO, privatitzacions i retallades de drets socials i polítics, denúncia conjunta de la repressió, lluita contra l'espoliació econòmica del País Valencià i del conjunt de la nació catalana...) per tal de veure si podem anar més enllà, en un projecte més global (i electoral) d'unitat per la independència, un projecte obert a noves incorporacions de col·lectius i persones que defensen el mateix pensament fusterià que ens agermana.

«Una 'decisió de futur' dels qui 'ansiem per al nostre país una plenitud nova'»

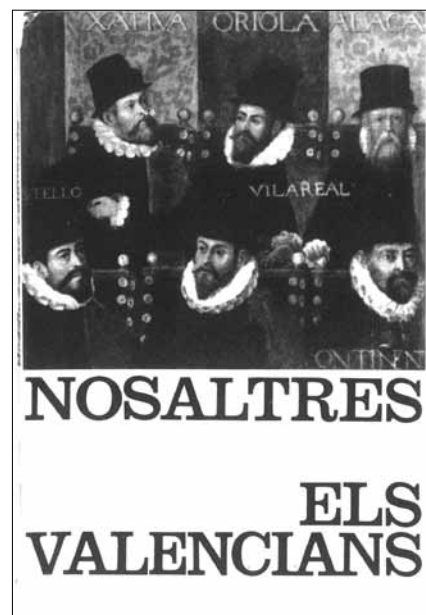
Aquest és un projecte d'àmbit de País Valencià per tal que el País Valencià no quedi despenjat de la resta de la nació catalana. És a dir, un projecte catalanista i independentista i, per això mateix, al servei dels interessos de les classes popu-

«El PSAN impulsarà la unitat nacional i la unitat política (de totes les organitzacions independentistes que prioritzin la lluita per la independència)»

lars. A dintre de l'estat espanyol no hi ha salvació –ni socioeconòmica ni cultural– nacional– per al nostre poble i, per aquesta raó, volem atreure cap al nostre projecte tots els qui pensen així, per tal que també puguin votar d'acord amb el seu pensament i les seves conviccions, sense haver de tenir reserves, sense haver de tapar-se mig nas o el nas sencer. I volem convèncer els qui encara no pensen així, també: convèncer-los de la bondat i la conveniència de la unitat i la independència. Perquè independents, amb la resta de la nació catalana, milloraran les condicions de vida i de treball del nostre poble.

La posició del PSAN

Des del marxisme d'alliberament nacional, el PSAN impulsa l'eina estratègica de front patriòtic per prioritzar –i aconseguir– els objectius d'independència i de reunificació nacional. Així ho va fer, amb el Moviment de Defensa de la Terra dels

Primera edició de *Nosaltres, els valencians*.

anys 80 del segle passat, i així ho prenitza avui impulsant Solidaritat Catalana per la Independència. Amb una convicció profunda que la lluita conseqüent –i, doncs, rupturista– per aquests dos objectius polítics d'unitat nacional i d'independència dóna com a resultat un posicionament progressista al servei de les classes populars. I més, d'ençà que els grans capitalistes –amb l'excusa de la crisi provocada per la seva insaciabile golafreia d'acumulació de riquesa– volen dinamitar els guanys socials i polítics aconseguits per les classes populars al llarg de segles de lluita.

El PSAN considera que la coalició Solidaritat Catalana per la Independència és, per ara, la concreció més clara i completa de l'estratègia de front patriòtic, ja que aglutina diverses organitzacions i exerceix la seva lluita en tots els àmbits: de les mobilitzacions populars a la política institucional (municipal i parlamentària). També van sorgint d'altres concrecions, com ara els projectes “transversals” de l'Associació d'Ajuntaments per la Independència o l'Assemblea Nacional Catalana, els quals són també expressió d'una estratègia de front patriòtic, per bé que sense concreció parlamentària independentista. Val a dir, per cert, que els qui critiquen l'estratègia de front patriòtic i participen en aquests projectes susdits potser viuen en una contradicció sense saber-ho.

«Aquest és un projecte d'àmbit de País Valencià per tal que el País Valencià no quedi despenjat de la resta de la nació catalana»

Amb tot, més enllà de Solidaritat Catalana per la Independència, al País Valencià i on calgui, el PSAN impulsarà la lluita per la independència, amb les dues “unitats”: la unitat nacional (de tots els territoris catalans) i la unitat política (de totes les organitzacions independentistes que prioritzin la lluita per la independència). Sense por a la dreta.

»»» Josep Guia

membre del Comitè Executiu del PSAN

Mai no li agraiem prou, a Joan Fuster, el que va fer per *Nosaltres, els valencians*. I pel conjunt dels catalans. Joan Fuster ens va despertar “des del fons dels segles” d'una llarga “somnolència digestiva”, la d'un poble sense mapa ni rumb que naufragava en el remolí devorador de l'assimilació espanyola i francesa. I ens fa tenir consciència de poble, de ser valencians, de ser catalans. I “...una consciència desperta sempre revertirà en acció o, si més no, en remordiment. Per dir-ho abusant de la terminologia d'un il·lustre barbut: ‘explicar’ serà una invitació a ‘transformar’. És ‘transformar’ el que ens interessa.”

«Ens correspon a nosaltres, els i les independentistes, obrir foc nou, i agafar, amb coratge i determinació, les regnes del nostre futur»

Un poble armat amb la consciència de saber qui és acaba armant-se de la consciència de saber què vol. I vol el mateix que vol qualsevol poble que té consciència de ser-ho: viure en pau i en llibertat. I nosaltres, els i les independentistes, tant se val en quina organització ens enquadrem, en som conscients. És la consciència desvetllada per Fuster la que ens empeny a actuar. A organitzar-nos. A transformar aquesta realitat de submissió i subalternitat, en una realitat nova de plenitud i llibertat. Aquesta és la nostra “...decisió de futur”. És per ací que passa la frontera divisòria. A una banda, hi ha aquells que afirmen que ja estem bé com estem, que vivim en el millor dels mons possibles, i que la ‘província’ claudicada, la dimissió lingüística i les ficcions fòssils són ideals desitjables; a l'altra banda, els qui ens refusen a la vergonya d'una trista alienació nacional, els qui creiem que els valencians podem ésser un poble sa i coherent, els qui ansiem per al nostre poble una plenitud nova.”

Ens correspon a nosaltres, per tant, els i les independentistes, obrir foc nou, i agafar, amb coratge i determinació, les regnes

Joan fuster, ara i sempre

El president d'ERP, a l'acte de presentació de la campanya “Nosaltres, els fusterians”.

El llegat de l'obra de Joan Fuster no és –com alguns voldrien– matèria d'estudi i d'arxiu, sinó, sobretot, una invitació al redreçament del país. L'autor convida els i les independentistes a assumir el repte.

del nostre futur, i unir totes aquelles persones que compartim el fet que som –valencians de nació catalana, catalans del País Valencià, valencians dels Països Catalans– i que volem –la independència del nostre país sencer– i posar-nos d'acord en el com: com construir una proposta política sòlida i atractiva capaç de generar la força necessària per capgirar el curs de la nostra història. I sumar, sumar. I sumar fins i tot aquelles persones que, no essent nacionals –catalans–, vegem en el nostre projecte alliberador l'única garantia de llibertat, de

benestar i de justícia social. No comparteixen amb nosaltres el passat –ja que els seus orígens i llengües són diferents de les nostres– però podem i volem compartir el present –de lluita– i el futur de victòria.

Les dones i els homes d'Esquerra Republicana del País Valencià estem decidits a tirar endavant aquesta empresa, amb el màxim d'il·lusió i el millor de les nostres capacitats.

»»» Agustí Cerdà
president d'ERP

Si algú pensava, l'any passat, que els cinquanta anys de *Nosaltres, els valencians*, havia de passar desapercibut, imagine que a hores d'ara tindrà ben clar que no sols no ha caigut en l'oblit, sinó que el país sencer es mou en homenatges i actes reivindicatius de la figura de Joan Fuster. O, almenys, ho fa aquell país del qual ell parlava, el que té consciència nacional i no s'ha rendit als cants de sirena sucursalistes de falsos cosmopolitismes.

I si bé l'excusa és l'aniversari en xifra redona d'unes quantes obres (l'esmentada, i també *Qüestió de noms, El País Valencià i Poetes, moriscos i capellans*), és tota l'obra fusteriana, que cal reivindicar, o honorar, perquè el cas és que, malgrat els entrebancs que hi posen alguns, tal com deia un assistent a un dels actes d'homenatge: la joventut ens ha eixit d'un catalanisme que impressiona. I és cert, les generacions posteriors a Fuster, les que no pogueren gaudir de les seves intervencions en directe, no sols han tingut la seva obra, sinó la de tota aquella gent que begué d'eixa font i no renegà dels textos aprofitant l'absència del mestre.

I, igual com ha passat, per exemple, amb la memòria històrica, que després d'un llarg silenci d'oblit i rebuig han fet acte de presència les generacions que reclamen saber i reivindiquen la lluita dels qui els precediren, ara al País Valencià tenim eixes generacions que reivindiquen qui són com a poble, sense complexos. I si això ha estat possible, ha estat per l'esforç dels qui mai no han renunciat a exercir de catalans a València. Ja ho deia Fuster el 1977 en un article publicat a *La Vanguardia*, i que titulava “El caso valenciano”: “Han de acceptarlo, tirios y troyanos, en el País Valencià: aceptarnos a los valenciano-catalanes. Estaremos en cualquier esquina para dar testimonio de nuestra razón. Si somos ‘cuatro gatos’, paciencia. Seremos valencianos como los demás, y con la afirmación catalana. Pueden darnos palos, multas, coronarnos de infamia. Es igual”.

Efectivament, amb paciència, en poc més de trenta anys, aquells quatre gats són ara un col·lectiu nombrós que sap que parla català, que l'escriu i llegeix normalment, que reconeix el marc territorial del

Destinat (no únicament) a valencians

La presentació de la campanya "Nosaltres, els fusterians" va ser un èxit.

La campanya 'Nosaltres, els fusterians' significa una via oberta de col·laboració entre les forces independentistes al País Valencià que vol connectar amb el jovent cada vegada més nombrós que viu amb normalitat la seva catalanitat.

seu país més enllà de Vinaròs i que no està disposat a renunciar a res. I si hi són és precisament perquè aquells 'quatre gats' decidiren resistir, sense renúncies en nom d'un consens impossible amb aquells que, com també deia Fuster, sols veuen les nostre demandes com a ànsies "cabalistes", els mateixos que, si en "concedeixen" res és perquè fan seua la màxima de diu que que és millor perdre que més perdre: més val donar autonomia que permetre que cresca l'ansia independentista, més val parlar de concert econòmic que permetre que cresca l'ansia independentista, etcètera.

Però, a més a més, eixa fermesa nacionalista, dóna fruits en els llocs més insospitats. Fins i tot en formacions polítiques

espanyoles com la del PSPV, que havia arribat a plantejar en un congrés l'eliminació de la denominació "País Valencià" de les seves sigles, ara, quan sembla que ja han tocat fons i volen ressorgir, la primera cosa que fan és ressituat eixes sigles al seu lloc, fet que haguera estat impossible si abans tothom haguera renunciat al nom del nostre país.

Tampoc no seria possible parlar ara amb normalitat de balances fiscals, d'espoliació institucionalitzada, sense que hi

«Ara al País Valencià tenim eixes generacions que reivindiquen qui són com a poble, sense complexos.»

haguera hagut qui fa anys posà el dit a la plaga: el problema no és tant la corrupció —què també— sinó el robatori sistemàtic dels recursos dels Països Catalans per part d'Espanya. I eixa introducció d'un aspecte nou en el debat polític és un pur homenatge a Fuster.

Per una altra banda, si bé és innegable que hi ha estudis que parlen de la mala salut de la llengua, també és cert que som davant del que podríem anomenar una malalta amb una mala salut de ferro, perquè és ara quan hi ha més escolarització en valencià, quan, encara que siga testimonial (abans era inexistent), des de la universitat i els col·lectius es promociona el cinema en català, és ara quan hi ha un bon grapat d'editorials que es juguen els

diners publicant tota mena d'oferta literària en català, des de la novel·la a la poesia, tan minoritària com diuen que és. I si ho fan és perquè hi ha públic, menys del que nosaltres voldríem, és cert, però n'hi ha. Com també és ara quan trobem despatxos professionals del món del dret que empenen el català, o quan és notícia que a un jutjat o una comissaria posen problemes per emprar-lo. Si ningú no s'indignara davant d'eixes situacions, res no se'n diria.

En realitat, si no s'exerceix l'autocensura ens adonem de la normalitat amb què és pot viure fusterianament. En posaré un exemple: dos col·lectius de tarannà diferent organitzen una activitat que s'ha de publicar en el món escolar, sempre ho han fet dient que és una activitat en català, fins que, al tercer any, una de les entitats considera que eixe mot pot molestar el públic i proposa llevar-lo. No es lleva perquè l'altra entitat s'hi nega i, dos anys després, en una entrevista a la ràdio, és la mateixa locutora qui anuncia l'acte dient que hi participa gent de tots els Països Catalans, malgrat que al comunicat sols es parlava de gent procedent dels territoris de parla catalana. La locutora, per tant, passa per damunt de l'eufemisme consensuat per les organitzacions.

Ja és veu que no sóc pessimista. Trobe que hi ha molt per fer encara, i que res no s'ha guanyat. Però trobe també que els cinquanta anys transcorreguts des de la publicació del llibre que ens feu prendre consciència que érem nació, han significat una transformació social molt important. I això, tot i tenir un problema afegit: que durant un bon grapat d'eixos anys ja no es lluitava unitàriament contra la dictadura i, per tant, els llaços entre les forces del país es diluïren i es va cedir espai a idees i col·lectius aliens a la nostra nació mentre que s'afeblien els llaços amb la resta de la nació catalana.

Probablement, els reptes d'avui dia per als qui ens considerem fusterians i fusterianes, són, precisament, reforçar eixos lligams, i canviar l'actual situació, aquesta existència de gent independentista que no inclou tots els territoris en la seva lluita. Val a dir que aquesta situació que tampoc no és nova, perquè ja Fuster ens avisava del fet que la burgesia catalana era més

provincialista que una altra cosa, i que per això calia, tant al País Valencià com a les Illes i la Catalunya central, treballar per a trencar eixa simbiosi entre provincialisme i nacionalisme.

«Cal fer un front comú que aplegue totes aquelles forces que no han abandonat la consciència nacional per un neosecessionisme que no ens durà enlloc»

I, per a fer-ho, al País Valencià, on partim de tantes precarietats, no en queda una altra que fer un front comú, com més ampli millor, que aplegue totes aquelles forces que no han abandonat la consciència nacional per un neosecessionisme que no ens durà enlloc. No cal que es perga la particularitat organitzativa, és evident que cada organització té coses que la diferencia de la veïna, però malgrat això poden confluïr en l'objectiu comú, que en el cas dels independentistes és ben clar: la independència de tota la nació.

En cas contrari, malbaratarem els guanys d'aquests anys, la tasca acumulativa que ha de concloure en la declaració d'independència pot disseminar-se en opcions possibilistes. En termes electorals ja ho exposava Fuster a "La teoria del 'vot útil'": "Votar útil" - i a repèl, de fet, no és votar 'a favor de', sinó votar exactament 'en contra de'. L'elector tria allò que abans en deien 'el mal menor'. Si la cosa, al final, serà un 'mal menor', o simplement un 'mal' com qualsevol altre, queda pendent dels fets posteriors. I això paralitza."

I continuava dient al mateix article: "Un sector d'aquesta franja d'electorat els negarà el vot, i tan nacionalista com és! Trobaran que el cap de llista és poc convincent, per exemple. Ha fet massa declaracions antimarxistes. No tantes, potser, com les dels factòtums dels partits espanyols exmarxistes. Però la clientela és distinta: la clientela hipotètica."

Potser eixe siga l'altre repte dels qui avui reivindicuem la unitat de la gent fusteriana, que hi haja qui considere que no som prou "istes", prou feministes, prou ecologistes, prou marxistes..., sense voler adonar-se que en aquests moment la

La coordinadora de SI al País Valencià s'adreça al públic.

prioritat és impulsar fortament el procés d'independència. Al sud no ens en podem quedar despenjats, i eixe ha de ser el nostre nexa d'unió. Al temps que des de cada entitat lluitem pel món que creguem millor, però sense renunciar a la nostra nació en benefici d'un altermundisme dominant.

«En aquests moment la prioritat és impulsar fortament el procés d'independència, i eixe ha de ser el nostre nexa d'unió»

Un company ho explicava amb el símil de la dona-nació: "Potser tingues entre les teues amistats moltes dones, però quan decideixes tenir una relació estable i familiar, tan sols ho fas amb una. El mateix ocorre amb la nació, pots tenir en compte la resta, però has de centrar-te en la terra que t'acull". Bé, ell ho exposava més crua, com correspon a un punt de vista androcèntric, propi d'eixe paradigma occidental, religiós i masculí de què és la nació, però això és matèria per a un altre article.

»»» Anna Oliver
coordinadora de Solidaritat Catalana per la
Independència (SI) al País Valencià

Fuster i Marx, un còctel alliberador

Antoni Infante, durant la seva intervenció.

Cap dels intents (interessats) d'impugnar el cos teòric bastit per Fuster no ha pogut qüestionar-ne el fonament: que els valencians són part de la nació catalana. I, mentre que qui se separa de Fuster acaba arrencat en el regionalisme, els fusterians han d'encarar el repte de la unitat d'acció política.

Fer avui una lectura política i actual de Fuster ens acosta necessàriament, des d'una òptica marxista, a un gran intel·lectual que va ser capaç de posar els seus coneixements i elaboracions, la seva crítica ferotge i alhora irònica, al servei de la reconstrucció nacional i social del poble valencià, del poble català, un únic poble. Així com Marx, l'insigne barbut, no va inventar la classe treballadora ni la lluita de classes, però sí que li va donar cos teòric, Fuster no va inventar els Països Catalans, però, això sí, els va anomenar, els va redescobrir, els va donar cos conceptual i polític en un moment en què la dictadura franquista havia fet desaparèixer la política i la identitat per decret, tortura, presó i afusellaments.

Quan Fuster va escriure la seva obra política de referència, *Nosaltres, els valencians*, ho va fer també amb una crítica explícita a l'academicisme existent, al saber institucionalitzat i incapaç de respondre la pregunta: qui som nosaltres? I com totes i tots els revolucionari(e)s de totes les èpoques, de Marx i Engels al Che, passant per Rosa Luxemburg, Klara Zetkin, Lenin, Trosky, Ho Chi Minh o Mao, va haver d'introduir-se en matèries per a les quals teòricament no era el més preparat. Ell reclamava d'historiadors i sociòlegs respostes a preguntes que segurament ni tan sols es feien. Tant abans com ara, moltes persones del món acadèmic troben de molt mal gust i de pitjor recompensa tractar segons quins temes.

Qualificat amb raó com un dels més grans pensadors europeus del segle XX, podem comparar també Fuster, malgrat les diferències ideològiques, amb alliberadors com ara Bolívar, José Martí, Thomas Paine o Thomas Jefferson, amb la diferència que el nostre Fuster polític continua essent un gran desconegut a casa nostra, fàcilment tergiversable o, en el millor dels casos, amputable. Així doncs, hom pot homenatjar el Fuster assagista, riure amb les facècies de la seva acida ironia i obviar la seva aportació cabdal, la demostració històrica, empírica i dialèctica, que el poble valencià forma part indestriable del conjunt del poble català. En engegar la tasca que l'havia de portar a convertir-se en el símbol de l'independentisme modern, va utilitzar una eina fonamental del mètode marxista que Lenin va qualificar com l'ànima del marxisme: "l'anàlisi concreta d'una circumstància concreta" en totes les seves variants, derivacions i complexitats.

A hores d'ara, Fuster continua més vigent que mai. La seva obra va il·lustrar milers de persones que, amb les seves diferents i complementàries militàncies, han frenat el procés de desaparició del poble català, han fet reviscolar el sentiment d'adscripció nacional a noves generacions i han omplert el país sencer d'entitats i iniciatives de tota mena, tot fent albirar la franca possibilitat de tornar a esdevenir nació independent. Tanmateix, primer amb la traïció durant l'anomenada *transició*, i ara amb l'oportunisme polític, plana sobre nosaltres la renúncia explícita o implícita a la conclusió determinant de Fuster, per mor d'estratègies electorals, pactes inconfessables o simplement per fidelitat als interessos de classe o a una altra adscripció nacional, en aquest cas espanyola o francesa.

Ser fidels a *Nosaltres, els valencians* i continuar el mateix procés metodològic emprat en la seva elaboració ens esperona avui a constatar i afirmar sense embuts que totes les ofertes polítiques que es fonamenten en la magnificació

dels particularismes regionals acaben, més d'hora que tard, sumant-se al secessionisme, primer polític i després lingüístic. Alhora, la renúncia a Fuster sol anar acompanyada de l'acceptació troncal del règim polític i econòmic vigent. Aquesta preeminència dels particularismes i del reformisme és un corcò que patim a tots els territoris amb divisions administratives imposades pels estats ocupants, la qual cosa ens resta forces i dificulta una estratègia unitària nacional alliberadora. És veritat que Fuster, igual com Marx o qualsevol altre científic formal, pot ser i ha de ser revisable a la llum dels nous coneixements, però cap ni una d'aquestes actualitzacions no ha pogut fins ara posar en qüestió, per exemple, que l'espècie humana és només una més de les 410 espècies de simis conegudes, que la lluita de classes és el motor de la història o que el poble valencià es una part del poble català.

«La renúncia a Fuster sol anar acompanyada de l'acceptació troncal del règim polític i econòmic vigent»

Ser fusterians avui ens porta a denunciar que els Països Catalans patim una espoliació econòmica de tipus colonial, de prop de 28.500 milions d'euros/any, basada en una hiperexplotació social absoluta i relativa del nostre poble i en un transvasament directe o indirecte de rendes del treball a rendes del capital. El capital no té pàtria però sí que té l'estat,

que centralitza amb visió estratègica totes les violències necessàries, simbòliques o físiques, per a mantenir viu el capitalisme, per a subjectar, alienar i derrotar la classe treballadora i per a mantenir oprimides les nacions ocupades com la nostra.

Darrerament, i sobretot amb l'eclosió de la crisi capitalista, han emergit amb força les lluites i mobilitzacions dels sectors socials més agredits pel capitalisme i els seus aparells estatals. Paral·lelament, emergeixen també expressions polítiques que ni qüestionen el capitalisme ni qüestionen l'espoliació nacional i social, bo i dedicant-se només a denunciar una part del problema que, tot i la seva importància, no va més enllà d'allò més visible: la corrupció i la reducció de les cobertures socials que estan essent privatitzades. Cal dir que, per exemple, al País Valencià, paradigma de corrupcions, la suma de totes, tot i ser un xifra esgarrifosa, no arriba al 50% de l'espoliació fiscal anual que patim. Es pot entendre que, quan no se sap, les persones o els partits errem en l'anàlisi. Però quan Fuster va demostrar la unitat nacional dels Països Catalans o quan a hores d'ara es demostra la terrible espoliació nacional i social, o bé es canvia de tàctica i estratègia, o bé s'està explicitant que es milita en un camp que no és el del nostre poble treballador.

Comptat i debatut, és l'hora de fer passes importants cap a la independència i el canvi social, dotant-nos del full de ruta necessari, partint de la realitat existent i del nivell de consciència nacional i social. Perquè, partint del reconeixement

del Fuster íntegre, i de la seva fusió a casa nostra amb el marxisme creatiu i desacomplexat, ha de ser possible, com ja comença a ser-ho, un mínim suficient d'unitat d'acció de les forces independentistes d'esquerra, que siga capaç d'atraure, com a massa crítica, a posicions coherents aquelles forces o persones que fins ara han mantingut postures ambigües, ambivalents o clarament espanyoles i reformistes, per desconeixement o comoditat.

«Cal convertir les forces fusterianes en un pol de referència polític del poble treballador, capaç de competir en tots els àmbits i amb garantia d'èxit»

Parle d'unitat d'acció i de direcció per a fer política, bo i sabent que la política sempre té a veure amb el poder, en qui en té i qui el pateix. Eixa unitat s'ha de centrar a enfortir allò que compartim, tot deixant, però, llibertat d'intervenció particular en allò no compartit. Aquesta unitat ha d'anar més enllà de la simple reivindicació de Fuster, per a convertir les forces fusterianes (les que ho són i les que poden sumar-s'hi) en un pol de referència polític del poble treballador, capaç de competir en tots els àmbits i amb garantia d'èxit amb els qui representen models antagònics capitalistes i espanyolistes o amb models clarament adversaris, els models reformistes i revisionistes de les tesis de Fuster. El model unitari que defense no és sinó el que anomenem d'Unitat Popular, que més enllà del nom i de formulacions concretes i diverses, consisteix a unir en una estratègia de mobilització i d'intervenció unitària tots els sectors del nostre poble treballador, per damunt de les respectives especificitats, contra l'enemic comú, l'estat capitalista, i a favor d'un procés d'independència i de canvi de paradigma econòmic i social.

»»» Antoni Infante

membre del Secretariat Nacional de l'MDT

Joan Fuster amb l'historiador marxista Pierre Vilard.